

Nr 18.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1915 kl. 2 e. m.

Memorial, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens åttonde huvudtitel.

(2:a avd.)

Statsutskottet, som erhållit del av kamrarnas beslut i anledning av utskottets utlåtande nr 8 angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, får här nedan framställa de förslag, vartill samma beslut befunnits föranleda.

1:o).

I *punkten 25* under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för motarbetande genom offentligt upplysningsarbete av den i Sverige bedrivna mormonvärvningen anvisa på extra stat för år 1916 ett anslag av 4,000 kronor.

Utskottet hade i sitt ovanberörda utlåtande, under *punkten 25* hemställt, att Kungl. Maj:ts framställning icke måtte av riksdagen bifallas.

I en vid punkten fogad reservation hade herr C. J. G. Swartz m. fl. hemställt, att riksdagen måtte för motarbetande genom offentligt upplysningsarbete av den i Sverige bedrivna mormonvärvningen anvisa på extra stat för år 1916 ett anslag av 4,000 kronor.

Första kammaren har med avslag å utskottets hemställan antagit det förslag, som innefattas i den av herr Swartz m. fl. vid punkten

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 6 saml. 16 häft. (Nr 18.)

avgivna reservation, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen för motarbetande genom offentligt upplysningsarbete av den i Sverige bedrivna mormonvärvningen anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag av 4,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.»

2:o).

I *punkten 109* under åttonde huvudtiteln hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att en statssamskola måtte upprättas i Sollefteå, under villkor att Sollefteå köping enligt sitt åtagande ej blott tillhandahölle erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor utan även till statsverket årligen inbetalade ett belopp, motsvarande en fjärdedel av den vid samskolan anställda lärarpersonalens begynnelselöner, dock att under övergångstiden endast skulle inbetalas ett belopp, motsvarande 400 kronor för termin för varje vid läroverket inrättad samskoleklass, till dess alla klasserna blivit inrättade, varefter från och med påföljande kalenderår full avgift skulle erläggas; mot vilket åtagande köpingen skulle äga rätt att av lärjungarna i samskolan upptaga terminsavgifter, dock ej till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgades rörande de avgifter, som av realskolornas lärjungar erlades till statsverket;

dels föreskriva, att första och andra klasserna vid statssamskolan skulle upprättas med ingången av läsåret 1916—1917 samt att vid början av varje följande läsår skulle upprättas ytterligare en klass, i ordning nedifrån räknat, intill dess samskolan blivit färdigbildad;

dels ock för inrättandet vid samskolan från och med den 1 juli 1916 av en rektorstjänst och en första lärarinnebefattning från och med år 1916 höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 7,000 kronor.

Utskottet, som i samband härmed till behandling förhaft en inom andra kammaren av herr *F. Berg* i Stockholm väckt motion, däri hemställts om avslag å Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, hade i punkten 109 av sitt förenämnda utlåtande föreslagit, att riksdagen, med bifall till herr Bergs ovanberörda motion, måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

I en vid punkten fogad reservation hade herr *C. J. G. Swartz m. fl.* hemställt, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt med avslag å herr Bergs ovanberörda motion, måtte

a) medgiva, att en statssamskola måtte upprättas i Sollefteå, under villkor att Sollefteå köping enligt sitt åtagande ej blott tillhandahölle erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor utan även till statsverket årligen inbetalade ett belopp, motsvarande en fjärdedel av den vid samskolan anställda lärarpersonalens begynnelselöner, dock att under övergångstiden endast skulle inbetalas ett belopp, motsvarande 400 kronor för termin för varje vid läroverket inrättad samskoleklass, till dess alla klasserna blivit inrättade, varefter från och med påföljande kalenderår full avgift skall erläggas; mot vilket åtagande köpingen skulle äga rätt att av lärjungarna i samskolan upptaga terminsavgifter, dock ej till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgades rörande de avgifter, som av realskolornas lärjungar erlades till statsverket;

b) föreskriva, att första och andra klasserna vid statssamskolan skulle upprättas med ingången av läsåret 1916—1917 samt att vid början av varje följande läsår skulle upprättas ytterligare en klass, i ordning nedifrån räknat, intill dess samskolan blivit färdigbildad;

c) för inrättandet vid samskolan från och med den 1 juli 1916 av en rektorstjänst och en första lärarinnebefattning från och med år 1916 höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 7,000 kronor.

Första kammaren har med avslag å utskottets hemställan antagit det förslag, som innefattas i den vid punkten avgivna reservation, var-
emot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt med avslag å herr Bergs ovanberörda motion, må

a) medgiva, att en statssamskola må upprättas i Sollefteå, under villkor att Sollefteå köping enligt sitt åtagande ej blott tillhandahåller erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor utan även till statsverket årligen inbetalar ett belopp, motsvarande en fjärdedel av den vid samskolan anställda lärarpersonalens begynnelselöner, dock att under övergångstiden endast skall inbetalas ett belopp, motsvarande 400 kronor för termin för varje vid läroverket inrättad samskoleklass, till dess alla klasserna blivit inrättade, varefter från och med påföljande kalenderår full avgift skall erläggas; mot vilket åtagande köpingen äger rätt att av lärjungarna i samskolan upptaga terminsavgifter, dock ej till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgas rörande de avgifter, som av realskolornas lärjungar erläggas till statsverket;

b) föreskriva, att första och andra klasserna vid statssamskolan skola upprättas med ingången av läsåret 1916—1917 samt att vid början av varje följande läsår skall upprättas ytterligare en klass, i ordning nedifrån räknat, intill dess samskolan blivit färdigbildad;

c) för inrättandet vid samskolan från och med den 1 juli 1916 av en rektorstjänst och en första lärarinnebefattning från och med år 1916 höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 7,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutit att, med bifall till herr Bergs ovanberörda motion, avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.»

3:o).

Under *punkten 140* av förevarande huvudtitel hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordnande i enlighet med de bestämmelser,

Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt fastställa, av fortbildningskurser i gymnastik för småskollärarinnor anvisa på extra stat för år 1916 ett anslag av 3,000 kronor.

Utskottet hade i *punkten 141* av sitt ovanberörda utlåtande hemställt, att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte av riksdagen bifallas.

Första kammaren har, med avslag å utskottets hemställan, bifallit Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till anordnande i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, av fortbildningskurser i gymnastik för småskollärarinnor anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag av 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.»

4:o).

I *punkten 183* av förevarande huvudtitel hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, bland annat, att till understödjande av idrotten bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 37,000 kronor att utgå på de villkor, Kungl. Maj:t kunde finna skäl bestämma.

Utskottet hade i mom. a) under *punkten 185* av sitt förenämnda utlåtande hemställt att Kungl. Maj:ts förslag att till understödjande av idrotten bevilja på extra stat för år 1916 ett anslag av 37,000 kronor, att utgå på de villkor Kungl. Maj:t kunde finna skäl bestämma, icke måtte av riksdagen bifallas.

I en vid punkten fogad reservation hade herr C. J. G. Swartz m. fl.

hemställt om bifall till bland annat Kungl. Maj:ts ovanberörda framställning.

Första kammaren har, med avslag å utskottets hemställan, antagit det förslag, som innefattas i den vid punkten avgivna reservation, varemot andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till understödjande av idrotten beviljar på extra stat för år 1916 ett anslag av 37,000 kronor, att utgå på de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likket med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts ifrågavande framställning.»

Stockholm den 16 mars 1915.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.
